

Denizde Seyir Güvenliğine Karşı Yasadışı Eylemlerin Önlenmesine Dair Sözleşme ile Kıta Sahanlığında Bulunan Sabit Platformların Güvenliğine Karşı Yasadışı Eylemlerin Önlenmesine Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun

(Resmî Gazete ile yayımı : 9.10.1990 Sayı : 20660)

Kanun No.
3662

Kabul Tarihi
27.9.1990

MADDE 1. — Türkiye Tarafından Roma'da 10 Mart 1988 tarihinde imzalanan "Denizde Seyir Güvenliğine Karşı Yasadışı Eylemlerin Önlenmesine Dair Sözleşme ile Kıta Sahanlığında Bulunan Sabit Platformların Güvenliğine Karşı Yasadışı Eylemlerin Önlenmesine Dair Protokol" un (ilişik ihtirazi kayıtlı) onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

DENİZDE SEYİR GÜVENLİĞİNE KARŞI YASADIŞI EYLEMLERİN ÖNLENMESİNE DAİR SÖZLEŞME

Bu Sözleşmeye Taraf Devletler,

Birleşmiş Milletler Yasasının uluslararası barış ve güvenliğin idamesi ve devletler arasında dostane ilişkiler ve işbirliğinin geliştirilmesine ilişkin amaç ve ilkelerini gözönünde tutarak,

İnsan Hakları Evrensel Beynamesi ve Uluslararası Kişisel ve Siyasî Haklar Sözleşmesinde belirtildiği üzere herkesin yaşama, özgürlük ve güvenlik hakkı bulunduğunu özellikle teslim ederek,

Masum insanların hayatlarını tehlikeye sokan veya hayatlarını kaybetmesine yol açan, temel özgürlükleri ihlâl eden ve insan haysiyetini ciddi biçimde zedeleyen her şekliyle terörizm eylemlerinin dünya çapında tırmanışından derin endişe duyarak,

Deniz'de seyir güvenliğine karşı yasadışı eylemlerin, insanların can ve mal güvenliğini tehlikeye düşürdüğünü, denizcilik hizmetlerinin yürütülmesini ciddi şekilde etkilediğini ve insanların denizde seyir güvenliğine duydukları itimadı zayıflattığını dikkate alarak,

Bu tür eylemlerin vukuunun, tüm olarak uluslararası topluluk için büyük bir endişe konusu teşkil ettiğini gözönünde bulundurarak,

Denizde seyir güvenliğine karşı yasadışı eylemlerin önlenmesi ve failerin kovuşturulması ve cezalandırılması için etkin ve uygulanabilir önlemler bulunması ve benimsenmesi hususunda devletler arasında uluslararası işbirliğinin geliştirilmesinin acil ihtiyaç olduğuna inanarak,

Bütün devletleri tek taraflı olarak veya diğer devletlerle ve Birleşmiş Milletlerin organlarıyla işbirliği halinde uluslararası terörizmin gerisinde yatan nedenlerin tedrici olarak ortadan kaldırılmasına katkıda bulunmaya ve uluslararası terörizme yol açabilecek ve uluslararası barış ve güvenliği tehlikeye düşürebilecek sömürgecilik, ırkçılık ve yabancı işgali dahil insan hakları ve temel özgürlüklerin toplu ve ağır biçimde ihlâl edildiği durumlar dahil tüm durumlara

3662

27.9.1990

özel dikkat atfetmeye çağıran Birleşmiş Milletler Genel Kurulunun 9 Aralık 1985 tarihli 40/61 sayılı Kararını hatırlayarak,

Ayrıca, Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nun 40/61 sayılı kararında "devletler arasında dostane ilişkileri ve devletlerin güvenliklerini tehlikeye sokanlar dahil nerede ve kim tarafından işlenirse işlensin tüm terörizm eylem, metod ve uygulamalarının caniane olarak kayıtsız şartsız tatbik edildiğini hatırdı tutarak,

Aynı şekilde, 40/61 sayılı kararıyla Uluslararası Denizcilik Örgütü'nün "gemilerde veya bunlara karşı terörizm sorununu inceleyerek bu konuda alınacak uygun önlemler hakkında tavsiyelerde bulunmaya" davet edildiğini hatırlayarak,

Gemilerin emniyeti ve bunların yolcu ve mürettebatının güvenliğini tehdit eden yasadışı eylemlerin önlenmesi için tedbirler geliştirilmesini öngören Uluslararası Denizcilik Örgütü Genel Kurulu'nun 20 Kasım 1985 tarihli ve A. 584 (14) sayılı Kararını gözönünde tutarak,

Mürettebatın normal gemi disiplinine tabi olan eylemlerinin bu Sözleşmenin kapsamı dışında kaldığını kaydederek,

Gemilere ve gemilerde bulunan kişilere karşı yasadışı eylemlerin önlenmesi ve kontrol altına alınmasıyla ilgili kural ve standartların gereken şekilde güncelleştirilmesi amacıyla sürekli gözden geçirilmesinin şayanı arzu olduğunu teyid ederek ve bununla ilgili olarak Uluslararası Denizcilik Örgütü Deniz Güvenliği Komitesinin tavsiye ettiği gemilerdeki yolcu ve mürettebata karşı yasadışı eylemlerin önlenmesine ilişkin tedbirleri memnuniyetle kaydederek,

Öte yandan bu Sözleşmeyle düzenlenmeyen konuların genel uluslararası hukuk kural ve ilkeleriyle tedvir edileceğini teyid ederek,

Denizde seyir güvenliğine karşı yasadışı eylemlerle mücadelede tüm devletlerin genel uluslararası hukukun kural ve ilkelerine tam anlamıyla uymaları gerektiğini hatırdı tutarak

Aşağıdaki hususlarda anlaşmışlardır :

Madde 1

Bu Sözleşmenin amaçları bakımından "gemi", dinamik takviyeli, su altına dalabilir veya diğer yüzen her gemi dahil devamlı olarak deniz yatağına bağlı bulunmayan her türlü gemi anlamına gelir.

Madde 2

1. Bu Sözleşme aşağıdaki gemilere uygulanmayacaktır :
  - a. Harp gemisi; veya
  - b. Devlete ait veya Devlet tarafından yardımcı gemi veya gümrük veya polis hizmeti amacıyla işletilen gemi; veya
  - c. Seferden çekilen ve kızağı alınan gemi;
2. Bu Sözleşme, hiçbir şekilde harp gemilerinin ve gayrı ticarî amaçlarla işletilen diğer Devlet gemilerinin muafiyetlerini etkilemeyecektir.

Madde 3

1. Herhangi bir şahıs, kanuna aykırı ve kasıtlı olarak aşağıdaki fiilleri işlerse suç işlemiş olur :

3662

27.9.1990

a. Kuvvet kullanarak veya tehditle veya herhangi bir korkutma şekli ile bir gemiyi veya bunun kontrolünü ele geçirirse; veya

b. Gemide bulunan bir şahsa karşı, geminin seyir güvenliğini tehlikeye sokması muhtemel bir şiddet hareketinde bulunursa; veya

c. Geminin seyir güvenliğini tehlikeye sokabilecek tarzda gemiyi tahrip eder veya gemiye veya bunun navlununa zarar verirse; veya

d. Geminin seyir güvenliğini tehlikeye sokacak veya sokması muhtemel bir şekilde, gemiye ve navlununa zarar verecek veya gemiyi tahrip edebilecek bir cihaz veya maddeyi herhangi bir surette gemiye koyar veya koydurtursa; veya

e. Geminin seyir güvenliğini tehlikeye sokabilecek şekilde, seyrüseferi kolaylaştıran yapıları tahrip eder veya bunlara önemli bir zarar verirse veya bu yapıların işlenmesini ciddi bir şekilde aksattırsa; veya

f. Yanlış olduğunu bildiği bilgiyi ileterek geminin seyir güvenliğini tehlikeye sokarsa; veya

g. (a)'dan (f)'ye kadar belirtilen suçların işlenmesi veya bunlara teşebbüs edilmesi münasabıyla bir kimseyi öldürür veya yaralarsa,

2. Keza bir şahıs;

a. Geminin seyir güvenliğini tehlikeye sokabilecek şekilde 1 inci paragrafta belirtilen suçları işlemeye teşebbüs ederse; veya

b. Bu nev'i suçlardan birini işleyen kimseyi azmettirir veya başka bir şekilde böyle bir suç işleyen kimsenin suç ortağı olursa; veya

c. Bir özel veya tüzel kişiyi bir şeyi yapmaya veya yapmaktan alıkoymaya zorlamak amacıyla, millî kanunlarda öngörüldüğü şekilde, şartlı veya şartsız, 1 inci paragrafın (b), (c) ve (e) bentlerinde yer alan suçları işlemek tehdidinde bulunursa ve bu tehdit sözkonusu geminin seyir güvenliğini tehlikeye düşürebilecek ise,

Suç işlemiş addedilir.

Madde 4

1. Bir geminin tek bir Devletin karasularının dış sınırının veya bitişik devletlerle yan sınırının ötesinde seyretmesi veya programına göre bu sulara, bu sulardan geçerek veya bu sulardan seyretmesinin planlanması halinde bu Sözleşme uygulanacaktır.

2. 1 inci paragraf gereğince bu Sözleşmenin uygulanmadığı durumlarda, suçlunun veya zanlının yukarıda 1 inci paragrafta atıfta bulunulan Devlet'ten başka bir Âkit Devletin ülkesinde bulunması halinde, bu Sözleşme yine de tatbik edilecektir.

Madde 5

Her Âkid Devlet, 3 üncü maddede belirtilen suçların, bunların vehametini nazara alarak, uygun cezalarla tecziyesini sağlayacaktır.

Madde 6

1. Her Âkit Devlet, 3 üncü maddede belirtilen suçların :

a. Suçun devletin bayrağını taşıyan bir gemiye karşı veya bu gemide; veya

3662

27.9.1990

b. O Devletin karasuları dahil ülkesinde işlenmesi; veya
c. O Devletin vatandaşı tarafından,
işlenmesi durumlarında bunlar üzerinde kendi yargı yetkisini tesis etmek için gereken tedbirleri alacaktır.

2. Her Âkit Devlet, keza bu nev'i suçların;

a. Daimi ikâmetgâhı o Devlette bulunan vatansız kişiler tarafından işlenmesi;
b. Suçun işlenmesi sırasında o Devletin vatandaşının alıkonulması, tehdit edilmesi, yaralanması veya öldürülmesi;
c. Suçun o Devleti bir şeyi yapmaya veya yapmaktan akıkoymaya zorlama niyetiyle işlenmesi;

Durumlarına ilişkin olarak da bunlar üzerinde kendi yargı yetkisini tesis edebilir.

3. 2 nci paragrafta belirtilen yargı yetkisini tesis eden her Âkit Devlet keyfiyeti Uluslararası Denizcilik Örgütü Genel Sekreterine (bundan böyle "Genel Sekreter" olarak atıfta bulunulacaktır) bildirecektir. Bu yargı yetkisinin kaldırılması halinde de Genel Sekretere bildirimde bulunulacaktır.

4. Her Âkit Devlet, zanlının kendi ülkesinde bulunması ve bu zanlıyı bu maddenin 1 ve 2 nci paragrafları uyarınca yargı yetkisini tesis etmiş bulunan Devletlerden birine iade etmemesi halinde, 3 üncü maddede belirtilen suçlar üzerinde yargı yetkisini tesis edecektir.

5. Bu Sözleşme, millî hukuka göre kullanılan herhangi bir cezai yargı yetkisini bertaraf etmez.

Madde 7

1. Şartların kendisini yetkili kıldığına kani olduktan sonra, suçlunun veya zanlının ülkesinde bulunduğu herhangi Bir Âkit Devlet, bu kimseyi, millî kanunlarına uygun olarak cezai takibat veya iade işlemleri başlayana kadar gereken süre için gözaltına alacak veya muhafaza edecektir.

2. Bu Devlet, kendi mevzuatı çerçevesinde, derhal olayın hazırlık soruşturmasını yapacaktır.

3. Hakkında 1 inci paragrafta belirtildiği şekilde tedbirler alınan kişiye :

a. Bu kişinin, uyruğunda bulunduğu veya bunun dışında selâhiyetli görülen veya vatansız olması halinde de daimi ikâmegâhının bulunduğu Devletin en yakın ve uygun temsilciliğiyle gecikmeksizin haberleşmesi,

b. O Devletin temsilcisi tarafından ziyaret edilmesi,
imkânları sağlanacaktır.

4. 3 üncü paragrafta, belirtilen haklar, sözkonusu paragrafta amaçlanan haklara uygun ve tamamen tatbiki kabil olmak kaydıyla, suçlunun veya zanlının ülkesinde bulunduğu Devletin kanun ve nizamları mucibince uygulanacaktır.

5. Bir Âkit Devlet, bu madde uyarınca bir şahsı gözaltına alınca, 6 ncı maddenin 1 inci paragrafına göre yargı yetkisini tesis etmiş bulunan ve uygun görüyorsa diğer ilgili Devletlere, o şahsın gözaltına alındığını ve gözaltına alınmasını gerektiren olayları derhal bildirecektir. Bu maddenin 2 nci paragrafında öngörülen hazırlık soruşturmasını yapan Devlet, bulgularını, sözkonusu Devletlere bir an evvel iletcek ve yargı yetkisini kullanmak niyetinde olup olmadığını belirtecektir.

3662

27.9.1990

Madde 8

1. Bir Âkit Devlet'in (Bayrak Devleti) gemisinin kaptanı 3 üncü maddede belirtilen suçları işlediğine dair makul nedenleri bulunan bir kişiyi diğer herhangi bir Âkit Devlet (Kabul eden Devlet) makamlarına teslim edebilir.

2. Bayrak Devleti, 1 inci paragrafa uygun olarak teslim etmeyi düşündüğü kişiyi taşıyan gemi kaptanının mümkün olduğu takdirde ve mümkünse kabul eden Devletin karasularına girmeden önce kabul eden Devlet'in makamlarına bu kişiyi teslim etme niyetinde olduğunu nedenleriyle birlikte bildirmesini sağlayacaktır.

3. Kabul eden Devlet, Sözleşmenin teslim yol açan eylemlere uygulanmadığına ilişkin nedenleri bulunması hali hariç, teslimi kabul edecek ve 7 nci madde hükümleri uyarınca hareket edecektir. Teslimin reddedilmesi halinde bunun sebepleri belirtilecektir.

4. Bayrak Devleti gemi kaptanının iddia edilen suça ilişkin elinde bulunan kanıtları kabul eden Devlet'in makamlarına vermesini temin edecektir.

5. 3 üncü paragrafa uygun olarak bir kişiyi kabul eden Devlet, bilahare bayrak Devletinden bir kaçının teslimini kabul etmesini isteyebilir. Bayrak Devleti böyle bir istemi mütalaa edecek ve bunu kabul etmeyi kararlaştırması halinde 7 nci maddeye göre hareket edecektir. Bayrak Devleti bu talebi reddetmesi halinde kabul eden Devlete bunun nedenlerini bildirecektir.

Madde 9

Bu Sözleşmedeki hiçbir hüküm, Devletlerin kendi bayrağını taşımayan gemiler üzerinde soruşturma veya icra yetkisini kullanmalarına ilişkin uluslararası hukuk kaidelerini hiçbir şekilde etkilemeyecektir.

Madde 10

1. Suçlunun veya zanlının ülkesinde bulunduğu Âkit Devlet, 6 ncı maddenin tatbik edildiği durumlarda, eğer bu kişiyi iade etmezse, herhangi bir istisna tanımadan ve suç kendi ülkesinde işlenmiş olsun veya olmasın, kendi kanunlarına uygun olarak takibata tevessül edilmek üzere, gecikmeksizin olayı yetkili makamlarına irtikal ettirecektir. Bu makamlar kararlarını, o Devletin kanunlarına göre vehamet arzeden herhangi diğer bir suç için öngörülen usuller dairesinde vereceklerdir.

2. 3 üncü maddede belirtilen herhangi bir suç sebebiyle hakkında cezai takibat yapılan kişiye, yargılamanın tüm safhalarında, ülkesinde bulunduğu Devletin kanunlarında bu yargılamalar için öngörülen bütün hak ve teminatlar da dahil olmak üzere, adil muamele yapılacaktır.

Madde 11

1. 3 üncü maddede belirtilen suçlar, Âkit Devletler arasında mevcut suçluların iadesi konusundaki herhangi bir anlaşmada iadeyi gerektiren suçlar arasında yer almış sayılacaktır. Âkit Devletler, aralarında akdolunacak suçluların iadesi konusundaki her anlaşmada, bu suçlarını iadeyi gerektiren suçlar kapsamına dahil etmeyi taahhüt ederler.

3662

27.9.1990

2. Suçlunun iadesini, bir anlaşmanın mevcut olması şartına bağlayan bir Âkit Devlet, aralarında suçluların iadesi anlaşması bulunmayan diğer bir Âkit Devlet'ten, suçlunun iadesi için bir talep alırsa, 3 üncü maddede belirtilen suçlar bakımından, ihtiyacına bağlı olarak bu Sözleşmeyi suçlunun iadesi için hukukî bir dayanak olarak kabul edebilir. Suçlunun iadesi talepte bulunulan Devletin kanunlarında belirtilen diğer şartlara bağlı olacaktır.

3. Suçlunun iadesini bir anlaşmanın mevcut olmasına bağlamayan Âkit Devletler, 3 üncü maddede belirtilen suçları, talepte bulunulan Devletin kanunlarında belirtilen şartlara bağlı olarak, iadeyi gerektiren suçlar olarak kabul edeceklerdir.

4. Şartlar gerektirdiğinde, Âkit Devletler arasında suçluların iadesi bakımından, 3 üncü maddede belirtilen suçlar, sadece vuku bulduğu yerde değil, aynı zamanda iade talebinde bulunan Âkit Tarafın yargı yetkisine giren yerde de işlenmiş addedilecektir.

5. 7 nci maddeye göre yargı yetkisi tesis etmiş birden fazla Devletten iade talebi alan ve takibatta bulunmamaya karar veren Âkit Devlet, suçluyu veya zanlıyı hangi Devlete iade edeceği hususunda seçim yaparken, suçun işlendiği tarihte geminin bayrağını taşıyan Âkit Devletin çıkarlarını ve sorumluluklarını dikkate alacaktır.

6. Kendisinden iade talebinde bulunan devlet bu sözleşmeye göre zanlının iadesi talebini değerlendirirken, zanlının 7 nci maddenin 3 üncü bendinde belirtilen haklarının iade talebinde bulunan ülkede etkilenip etkilenmeyeceğini gözönünde bulunduracaktır.

7. Bu Sözleşmede tarif edilen suçlarla ilgili olarak, Âkit Devletler arasındaki tüm suçluların iadesi anlaşmaları ve düzenlemelerinin hükümlerinin bu Sözleşmeye uymayan yönleri Âkit Devletler arasında geçerli olmak üzere tadil edilmiştir.

Madde 12

1. Âkit Devletler, 3 üncü maddede belirtilen suçlara ilişkin olarak tevessül edilen cezai takibatların sonuçlandırılması için, delillerin temin edilmesi de dahil olmak üzere birbirlerine en geniş ölçüde yardım sağlayacaklardır.

2. Âkit Devletler, 1 inci paragrafta belirtilen mükellefiyetlerini, karşılıklı adli yardımlaşma konusunda aralarında mevcut olabilecek anlaşmalara göre yerine getireceklerdir. Böyle bir anlaşma bulunmaması halinde, Âkit Devletler birbirlerine millî kanunlarına uygun olarak yardım sağlayacaklardır.

Madde 13

1. Âkit Taraflar, 3 üncü maddede belirtilen suçların önlenmesi amacıyla, özellikle :

a. Ülkelerinde bu suçların ülke içinde veya dışında işlenmesi için yapılacak hazırlıkları önlemek için uygulanabilir bütün tedbirleri almak;

b. Kendi mevzuatları çerçevesinde bilgi teatisinde bulunmak ve 3 üncü maddede belirtilen suçların işlenmesinin önlenmesi için idarî ve diğer tedbirleri koordine etmek

Hususlarında işbirliği yapacaklardır.

3662

27.9.1990

2. 3 üncü maddede belirtilen suçların işlenmesi nedeniyle, bir geminin yolculuğu geciktiğinde veya kesintiye uğradığında, geminin veya yolcularının veya mürettebatın ülkesinde bulunduğu her Âkit Devlet, bunların lüzumsuz olarak alıkonulmalarının veya geciktirilmelerinin önlenmesi için mümkün olan her türlü çabayı göstermekle yükümlü olacaktır.

Madde 14

3 üncü maddede belirtilen suçlardan birinin işleneceği inancında olan her Âkit Devlet, millî hukuku çerçevesinde, haiz olduğu konuya ilişkin bilgileri, 6 ncı maddeye göre yargı yetkisini tesir ettiğine inandığı Devletlere süratle iletacaktır.

Madde 15

1. Her Âkit Devlet, aşağıdaki hususlarla ilgili olarak sahip bulunduğu konuyla ilgili herhangi bir bilgiyi millî kanunlarına uygun olarak mümkün olan en kısa zamanda Genel Sekretere intikal ettirecektir.

a. Suçun işleniş biçimi;

b. 13 üncü maddenin 2 nci paragrafı uyarınca yapılan işlem;

c. Suçlu veya zanlı ile ilgili olarak alınan tedbirler ve özellikle iade veya diğer hukukî işlemlerinin sonuçları.

2. Zanlı hakkında ülkesinde cezai takibat yapılan Âkit Taraf, millî hukukuna uygun olarak, takibatın sonucunu Genel Sekretere iletacaktır.

3. Genel Sekreter, 1 ve 2 nci paragraflara göre gönderilmiş bulunan bilgileri tüm Âkit Devletlere, Milletlerarası Denizcilik Teşkilatının (bundan sonra teşkilat olarak atıfta bulunulacaktır) üyelerine, diğer ilgili Devletlere ve uygun gördüğü Milletlerarası Hükümetlerarası kuruluşlara iletacaktır.

Madde 16

1. İki veya daha fazla Âkit Devlet arasında, bu Sözleşmenin yorumlanması veya uygulanması ile ilgili olarak ortaya çıkan ve makul bir süre içinde müzakere yoluyla halledilemeyen bir anlaşmazlık, bunlardan birinin isteği üzerine hakeme havale edilecektir. Tahkim için talepte bulunulan tarihten itibaren 6 ay içinde taraflar hakem heyetinin kuruluşu konusunda bir anlaşmaya varamazlarsa, taraflardan biri, Milletlerarası Adalet Divanının statüsü uyarınca yapılacak bir müracaatla anlaşmazlığı anılan Divana götürebilir.

2. Her Devlet, bu Sözleşmeyi imzalama veya onaylama, kabul veya tasdik veya Sözleşmeye katılma sırasında, kendisini 1 inci paragrafta bağlı saymadığını beyan edebilir. Diğer Âkit Devletler, böyle bir ihtirazi kayıt koyan Âkit Devlete karşı 1 inci paragrafta bağlı olmayacaklardır.

3. 2 nci paragrafta tevfiikan, ihtirazi kayıt koymuş bulunan her Devlet, Genel Sekretere bildirmek suretiyle, her zaman bu kaydı geri alabilir.

Madde 17

1. Bu Sözleşme Roma'da 10 Mart 1988 tarihinde Denizde Seyir Güvenliğine Karşı İşlenen Kanun Dışı Suçların Önlenmesi Uluslararası Konferansına katılan Devletlerin ve 14 Mart 1988 - 9 Mart 1989 tarihleri arasında Teşkilatın Genel Merkezinde bütün Devletlerin imzasına açık olacaktır. Bunu müteakip katılmaya açık bulundurulacaktır.

3662

27.9.1990

2. Devletler bu Sözleşme ile bağlı olmaya rızalarını şu şekilde izhar edebilirler :

- a. Onay, kabul veya tasdik kaydı olmaksızın imzalama; veya,
- b. Bilahare onay, kabul veya tasdik edilmek üzere onay, kabul veya tasdik'e bağlı olarak imzalama,
- c. Katılma,

3. Onay, kabul, tasdik veya katılma, buna ilişkin belgenin Genel Sekretere tevdi ile hüküm ifade eder.

Madde 18

1. Bu Sözleşme, 15 Devletin onay, kabul veya tasdik için ihtirazi kayıt koymaksızın imzalamalarından veya onay, kabul, tasdik veya katılma belgesini tevdi etmelerinden sonraki 90 günü takip eden gün yürürlüğe girecektir.

2. Onay, kabul, tasdik veya katılma belgelerini, bu Sözleşmenin yürürlüğe girme şartlarının karşılanmasından sonra tevdi eden Devlet bakımından onay, kabul, tasdik veya katılma belgenin tevdiinden sonraki 90 günü takip eden gün yürürlüğe girecektir.

Madde 19

1. Bu Sözleşme, her Âkit Devlet tarafından, Sözleşmenin o Devlet yönünden yürürlüğe girmesinden itibaren 1 yıllık süreyi takip eden günden sonra her zaman fesh edilebilir.

2. Fesih, buna ilişkin belgenin Genel Sekretere tevdi suretiyle yapılır.

3. Fesih, buna dair belgenin Genel Sekreter tarafından alınmasından itibaren 1 yılın veya bildirimde daha uzun bir süre belirtilmişse, o sürenin hitamında hüküm ifade eder.

Madde 20

1. Teşkilat bu Sözleşmenin gözden geçirilmesi veya değiştirilmesi amacıyla konferans düzenleyebilir.

2. Genel Sekreter, Âkit Devletlerin en az üçte birinin veya asgari 10 Âkit Devletin talebi üzerine, bunlardan hangisi daha yüksek olursa, Sözleşmenin gözden geçirilmesi veya değiştirilmesi amacıyla Âkit Tarafları Konferansa çağırabilir.

3. Bu Sözleşmede bir değişikliğin yapılarak yürürlüğe girmesinden sonra onay, kabul, tasdik veya katılma belgesi tevdi eden Devletler yönünden bu Sözleşme değişik haliyle hüküm ifade edecektir.

Madde 21

1. Bu Sözleşme Genel Sekretere tevdi edilecektir.

2. Genel Sekreter;

a. Bu Sözleşmeyi imzalayan veya buna katılan bütün Devletlere ve Teşkilatın tüm üyelerine :

(i) Her yeni imzayı veya onay, kabul, tasdik veya katılma belgesinin tevdiini, bunların tarihleriyle birlikte;

(ii) Bu Sözleşmenin yürürlüğe giriş tarihini;

(iii) Alındığı ve hüküm ifade edeceği tarihlerle birlikte her fesih bildirimini;

3662

27.9.1990

(iv) Bu Sözleşmeye göre yapılan her beyan veya bildirim alınışını;

b. Bu Sözleşmeyi imzalayan veya buna katılan her Devlete Sözleşmenin aslına uygun ve tasdikli örneğini,
iletecektir.

3. Bu Sözleşme yürürlüğe girer girmez, depoziter tarafından aslına uygun bir örneği Birleşmiş Milletler Statüsünün 102 nci maddesi uyarınca kaydedilmek ve yayınlanmak üzere Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine tevdi olunacaktır.

Madde 22

Bu Sözleşme, Arapça, Çince, İngilizce, Fransızca, Rusça ve İspanyolca dillerinde, bu dillerden her birindeki metinler aynı derecede geçerli olmak üzere, tek nüsha olarak tanzim edilmiştir.

Yukarıdaki hususları tasdiklen Hükümetlerince yetkili kılınan ve aşağıda imzaları bulunan temsilciler bu Sözleşmeyi imzalamışlardır.

Roma'da 10 Mart 1988 tarihinde tanzim edilmiştir.

KITA SAHANLIĞINDA BULUNAN SABİT PLATFORMLARIN GÜVENLİĞİNE KARŞI YASADIŞI EYLEMLERİN ÖNLENMESİNE DAİR PROTOKOL

Bu Protokole Taraf Devletler,

Denizde Seyir Güvenliğine Karşı Yasadışı Eylemlerin Önlenmesine Dair Sözleşmeye Taraf olarak,

Anılan Sözleşmenin hazırlanmasını gerektiren nedenlerin, kıta sahanlığı üzerinde bulunan sabit platformlar için de geçerli olduğuna inanarak,

Sözkonusu Sözleşme hükümlerini dikkate alarak,

Bu Protokol ile düzenlenmeyen hususların genel uluslararası hukukun kural ve ilkelerine tabi olmaya devam edeceğini teyid ederek,

Aşağıdaki hususlarda anlaşmışlardır.

Madde 1

1. Denizde Seyir Güvenliğine Karşı Yasadışı Eylemlerin Önlenmesine Dair Sözleşmenin (bundan sonra Sözleşme diye anılacaktır) 5 inci ve 7 nci ve 10 ila 16 ncı maddeleri hükümleri kıta sahanlığında bulunan sabit platformlara karşı veya bu platformlar üzerinde işlendiği takdirde, bu Protokolün 2 nci maddesinde belirtilen suçlara da uygulanacaktır.

2. Bu Protokolün 1 inci paragrafa göre uygulanmadığı durumlarda, suçlu veya zanlının sabit platformun iç sularında veya karasularında bulunduğu Âkit Devletlerden başka bir Devletin ülkesinde bulunduğu anda, bu Protokol yine de uygulanacaktır.

3. Bu Protokolün amaçları bakımından "Sabit Platform", tabii kaynakların araştırılması veya işlenmesi veya diğer ekonomik gayelerle deniz yatağına daimi surette bağlanmış (demirlenmiş) bulunan suni ada, tesis veya yapı anlamına gelir.

3662

27.9.1990

Madde 2

1. Herhangi bir şahıs, kanuna aykırı ve kasıtlı olarak aşağıdaki fiilleri işlerse suç işlemiş olur :

a. Kuvvet kullanarak veya tehditle veya herhangi bir korkutma şekli ile bir sabit platforma el koyar veya bunun kontrolünü ele geçirirse; veya,

b. Bir sabit platformda bulunan bir şahsa karşı, bu platformun güvenliğini, tehlikeye sokması muhtemel bir şekilde, şiddet hareketinde bulunursa; veya,

c. Sabit bir platformu tahrip eder veya bunun güvenliğini tehlikeye sokabilecek şekilde buna zarar verirse; veya,

d. Sabit bir platformu, tahrip edebilecek veya bunun güvenliğini tehlikeye sokabilecek bir cihaz veya maddeyi herhangi bir surette sabit platforma yerleştirir veya koydurtursa,

e. (a)'dan (d)'ye kadar belirtilen suçların işlenmesi veya bunlara teşebbüs edilmesi münasebetiyle bir kimseyi öldürür veya yaralarsa,

2. Keza bir şahıs;

a. 1 inci paragrafta belirtilen suçları işlemeye teşebbüs ederse veya,

b. Bu nev'i suçlardan birini işleyen kimseyi azmettirir veya başka bir şekilde böyle bir suç işleyen kimsenin suç ortağı olursa; veya,

c. Bir şahsı veya tüzel kişiyi belirli bir hareketi yapmaya veya bundan alıkoymaya zorlamak amacıyla millî kanunlarda öngörüldüğü şekilde şartlı veya şartsız olarak 1 inci paragrafta (b) ve (c) bentlerinde yer alan suçları işlemek tehdidinde bulunursa ve bu tehdit sabit platformun güvenliğini tehlikeye düşürebilecek ise,

Suç işlemiş sayılır.

Madde 3

1. Her Âkit Devlet, aşağıdaki hallerde 2 nci maddede öngörülen suçlar üzerinde kendi yargı yetkisini tesis etmek için gereken tedbirleri alacaktır;

a. Suç, o Devletin kıta sahanlığında bulunduğu sırada sabit bir platforma karşı veya bunun üzerinde işlenmişse; veya,

b. Suç, o Devletin vatandaşı tarafından işlenmişse;

2. Bir Âkit Devlet aşağıda belirtilen suçlar üzerinde de kendi yargı yetkisini tesis edebilecektir.

a. Suç, o Devletin ülkesinde daimi ikâmetgâhı bulunan vatansız bir kişi tarafından işlenirse;

b. Suçun işlenmesi sırasında, o Devletin vatandaşı alıkonulur, tehdit edilir, yaralanır veya öldürülürse; veya,

c. Suç, o Devlete bir işlemi yaptırmaya zorlamak ve yapacağı bir işlemden vazgeçirmek amacıyla işlenirse.

3. 2 nci paragrafta zikredilen yargı yetkisini tesis eden Âkit Taraf keyfiyeti Uluslararası Denizcilik Örgütü Genel Sekreterine (bundan sonra Genel Sekreter olarak atıfta bulunulacaktır) bildirecektir. Bu Âkit Devlet bilahare yargı yetkisini kaldırırrsa, Genel Sekreteri haberdar edecektir.

3662

27.9.1990

4. Her Âkit Devlet, 2 nci maddede belirtilen suçları işleyen zanlı kendi ülkesinde bulunduğu ve onu bu maddenin 1 ve 2 nci maddeleri muvacehesinde yargı yetkisi tesis etmiş bulunan Âkit Devletlerden birine iade etmediği takdirde bunun üzerinde kendi yargı yetkisini tesis etmek için gereken tedbirleri alacaktır.

5. Bu Protokol, millî hukuka göre kullanılan herhangi bir cezai yargı yetkisini bertaraf etmez.

Madde 4

Bu Protokol kıta sahanlığında bulunan sabit platformlara ilişkin uluslararası hukuk kurallarını hiçbir surette etkilemeyecektir.

Madde 5

1. Bu Protokol 10 Mart 1988 tarihinde Roma'da imzaya açılacak ve 14 Mart 1988 - 9 Mart 1989 tarihleri arasında Milletlerarası Denizcilik Teşkilatı Genel Merkezinde (bundan böyle Teşkilat olarak anılacaktır) imzaya açık olacak ve bunu müteakip katılmaya açık bulundurulacaktır.

2. Bu Protokol'a taraf olabilmek için :

a. Onay, kabul veya tasdik kaydı olmaksızın imzalama; veya

b. Bilahare onay, kabul veya tasdik edileceğinden bahisle imzalama; veya

c. Katılma

Gerekmektedir.

2. Onay, kabul, tasdik veya katılma, bunlara ilişkin belgenin Genel Sekretere tevdi ile hüküm ifade eder.

3. Bu Protokol'e sadece, Sözleşmeyi onay kabul veya tasdik kaydı olmaksızın imzalayan veya Sözleşmeyi onaylamış, kabul veya tasdik etmiş veya Sözleşmeye katılmış bulunan Devletler taraf olabilirler.

Madde 6

1. Bu Protokol, üç Devletin, onay, kabul veya tasdik kaydı olmaksızın Protokolü imzalamaları, veya bunun onay, kabul, tasdik veya katılma belgelerini, tevdi etmeleri veya Sözleşmenin yürürlüğe girmesi tarihlerinden hangisi daha sonraya rastlıyorsa, bu tarihten sonraki 90 günü takip eden gün yürürlüğe girecektir. Ancak, bu Protokol Sözleşme yürürlüğe girmeden önce yürürlüğe girmeyecektir.

2. Bu Protokol, onay, kabul, tasdik veya katılma belgelerini, bu Protokolün yürürlüğe girme şartlarının karşılanmasından sonra tevdi eden Devlet bakımından, belgenin tevdiinden sonraki 90 günü takip eden gün yürürlüğe girecektir.

Madde 7

1. Bu Protokol, her Âkit Devlet tarafından, Protokolün o Devlet yönünden yürürlüğe girmesinden itibaren 1 yıllık süreyi takip eden günden sonra her zaman fesh edilebilir.

2. Fesih, buna ilişkin belgenin Genel Sekretere tevdi suretiyle yapılır.

3. Fesih, buna dair belgenin Genel Sekreter tarafından alınmasından itibaren, 1 yılın veya bildirimde daha uzun bir süre belirtilmişse, o sürenin hitamında hüküm ifade eder.

3662

27.9.1990

4. Sözleşmeyi fesheden Âkit Devlet bakımından bu Protokol'de feshedilmiş addedilecektir.

Madde 8

1. Teşkilat, bu Protokol'ün gözden geçirilmesi veya değiştirilmesi amacıyla konferans düzenleyebilir.

2. Genel Sekreter, Âkit Devletlerin üçte birinin veya 5 Âkit Devletin talebi üzerine, bunlardan hangisi daha çok olursa, Protokol'ün gözden geçirilmesi veya değiştirilmesi amacıyla Âkit Tarafları Konferansa çağırabilir.

3. Bu Protokol'de bir değişikliğin yapılarak yürürlüğe girmesinden sonra, onay, kabul, tasdik veya katılma belgesi tevdi eden Devletler yönünden bu Protokol değişik haliyle hüküm ifade edecektir.

Madde 9

1. Bu Protokol Genel Sekretere tevdi edilecektir.

2. Genel Sekreter :

a. Bu Protokolü imzalayan veya buna katılan bütün Devletlere ve Teşkilatın tüm üyelerine :

i) Her yeni imzayı veya onay, kabul tasdik veya katılma belgesinin tevdiiini, bunların tarihleriyle birlikte;

ii) Bu Protokolün yürürlüğe giriş tarihini,

iii) Alındığı ve hüküm ifade edeceği tarihlerle birlikte bu Protokolün feshine dair her fesh bildirimini,

iv) Bu protokole ilişkin olarak Sözleşmenin 16 ncı maddesi uyarınca yapılan her beyan veya bildirim alınışını,

b) Bu Protokolü imzalayan veya buna katılan her Devlete Protokolün aslına uygun ve tasdikli örneğini, iletacaktır.

3. Bu Protokol yürürlüğe girer girmez, depozite tarafından aslına uygun bir örneği Birleşmiş Milletler statüsünün 102 nci maddesi uyarınca kaydedilmek ve yayınlanmak üzere Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine tevdi olunacaktır.

Madde 10

Bu Protokol, Arapça, Çince, İngilizce, Fransızca, Rusça ve İspanyolca dillerinde, bu dillerden her birindeki metinler aynı derecede geçerli olmak üzere, tek nüsha olarak tanzim edilmiştir.

Yukarıdaki hususları tasdiklen Hükümetlerince yetkili kılınan ve aşağıda imzaları bulunan temsilciler bu Protokolü imzalamışlardır.

Roma'da 10 Mart 1988 tarihinde tanzim edilmiştir.

İHTİRAZİ KAYIT

Türkiye Cumhuriyeti “Deniz Seyrüsefer Güvenliğine Karşı İşlenen Yasa Dışı Eylemlerin Önlenmesi Sözleşmesi” ile “Kıta Sahanlığındaki Sabit Platformların Güvenliğine Karşı İşlenen Yasa Dışı Eylemlerin Önlenmesine İlişkin Protokol”ü onay şartı ile ve aşağıdaki ihtirazi kayıtla imzalamaktadır :

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti, “Deniz Seyrüsefer Güvenliğine Karşı İşlenen Yasa Dışı Eylemlerin Önlenmesi Sözleşmesi” ile Kıta Sahanlığındaki Sabit Platformların Güvenliğine Karşı İşlenen Yasa Dışı Eylemlerin Önlenmesine İlişkin Protokol’ü imzalarken anılan Sözleşmenin 16 ncı maddesinin 2 nci paragrafı uyarınca, 16 ncı maddesinin 1 inci paragrafı ile bağlı olmadığını beyan etmektedir.

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Cilt	Birleşim	Sayfa
15	13	240
44	104	5
49	13	18:19,23:24,30:34

I - Gereçeli 410 S. Sayılı Basmayazı Türkiye Büyük Millet Meclisinin 13 üncü Birleşim tutanağına bağlıdır.

II - Bu Kanunu; Türkiye Büyük Millet Meclisinin Adalet ve Dışişleri Komisyonları görüşmüştür.

III - Esas No. : 1/498